

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Decizjoni Nru 147 148.

KAZ NRU 221

Fil-kwistjoni tax-xoghol

bejn

Is-Sur Joseph Grech

u

Messrs Image Systems Ltd

dwar tkeccija mill-impieg
allegata li hi ngusta

Data: 5 ta' Ottubru, 1983

Chairman: T Portugese B.A.(Hons), M.A.

B'ittra tad-19 ta' Ottubru, 1982, l-Onorevoli Ministru tax-Xoghol u Servizzi Socjali, irrefera lil dan it-Tribunal Industrijali taht id-dispozizzjoni ta' l-Artikolu 28(2) ta' l-Att Nru XXX ta' l-1976, il-kwistjoni tax-xoghol bejn il-partijiet imsemmija. Il-kaz jirrigwardja t-temm ta' l-impieg tas-Sur Joseph Grech minn ma l-Image Systems Ltd.

2. It-Tribunal zamm sitt seduti li fihom l-appellant kien assistit mis-Sur Albert J Tabone, waqt li ghan-nom tal-kumpanija Image Systems Ltd deher il-General Manager, is-Sur Mark Attard.

3. Statement of Case

Ghall-appellant - F'isem l-appellant gie sottomess li hu gie impjegat bhala "Store Clerk" u "Copy Bureau Receptionist" fil-fergha ta' Image Systems Ltd ta' Birkirkara b'effett mill-15 ta' Settembru, 1980. Fil-4 ta' Novembru, 1981 l-impieg tieghu gie terminat minhabba 'redundancy' u fit-18 ta' Novembru, 1981 inhariglu certifikat ta' servizz tajjeb. Fil-21 ta' Dicembru, 1981 l-istess ditta impjegat lil Emanuel Zammit bhala 'Stock Controller'. Ghalkemm il-post kellu titolu differenti minn dak li kien jokkupa Grech, id-doveri tieghu kienu l-istess. It-tezi ta' Grech ghalhekk hi li l-impieg tieghu gie terminat fuq pretest ta' 'redundancy' ghax il-kumpanija impjegat lil haddiehor fi zmien ftit gimghat. Jekk post jinbidillu biss it-titolu minghajr ma jinbidlulu wkoll id-doveri, dan irid jitqies bhala li baqa' l-istess post. Ghalhekk it-temm ta' l-impieg lill Grech jammonta ghal tkeccija minghajr ebda raguni.

Ghal Image Systems Ltd - gie sottomess lit-Tribunal li s-servizzi ta' Grech bhala Copy Bureau Operator ma baqghux mehtiega ghax il-fergha ta' Birkirkara ma tatx ir-rizultati mixtieqa. Grech ma kienx anqas kwalifikat jew kapaci li jisservissja attrezzaaturi ta' Rank Xerox. Grech ma kien juri ebda potenzjal li jista' jinghata xoghol aktar impenjattiv milli kellu qabel. Il-kumpanija hasset li agixxiet b'mod ragjonevoli, li Grech ma tkec ciex u li t-talbiet kollha ta' l-appellant huma bla bazi. Il-kumpanija sostniet li Emanuel Zammit inghata l-post ta' Stock Controller, ghaliex ghandu kwalifiki tajba u esperjenza f'xoghol simili. Xi whud mid-doveri li nghataw lil Zammit jixbhu lil dawk li kien jaghmel Grech, izda l-funzjoni ta' Stock Controller hu xoghol amministrattiv ta' livell gholi.

4. Dokumenti Sottomessi

- i. Ittra ta' impieg lil Joseph Grech
- ii. Ittra li gharrfet lil Grech b'redundancy
- iii. Certifikat ta' servizz
- iv. Trading Account tal-Fergha ta' Birkirkara
- v. Fotokopji dwar reklami ta' Image Systems
- vi. Certifikati akkademici ta' Emanuel Zammit
- vii. Ittra ta' hatra lil Emanuel Zammit
- viii. Ittra ta' awtorizzazzjoni biex is-Sur Mark Attard jidher f'isem Image Systems Ltd
- ix. Dikjarazzjoni minn Joseph Grech li m'ghandux claims ohra kontra l-Kumpanija.
- x. Ittra ta' ezortazzjoni dixxiplinarja minghand il-General Manager Mark Attard lil Grech
- xi. Kopja ta' sejha ghal applikazzjonijiet ghal Stock Controller
- xii. Kopji tas-sentenzi tal-Qorti Kriminali tal-Magistrati u ta' l-appell.

5. Instemghu dawn ix-xhieda

A. Ghall-appellant:

Is-Sur J Chetcuti	-	Labour Office Inspector
Is-Sur P Saliba	-	Labour Officer Administrative Assistant
Is-Sur J Grech	-	Missier l-appellant

Is-Sur R Laurenti - ex General Manager Image Systems Ltd
 Is-Sur J Grech - l-appellant
 Is-Sur Frank Meilaq - ex Technical Manager

B. Ghall-Kumpanija:

Is-Sur Mark Attard - General Manager
 Is-Sur L Borg - Technical Manager

6. Xhieda fil-Qosor

Is-Sur J Chetcuti - li hu Labour Officer, xehed li x-xoghol tieghu hu li jara l-"Conditions of Employment (Regulation) Act hi obduta. Dwar il-kaz tar-redundancy ta' Joseph Grech, is-Sur Chetcuti qal li hu kien ezamina x-xoghol li nghata lis-Sur Emanuel Zammit bhala Stock Controller. Zammit qallu li hu kien qed jiehu hsieb ta' l-istores u l-paperwork rilevanti. Zammit qallu wkoll li xogholu hu li jikkoordina l-hidma bejn it-teknici u fl-ahharnett jopera l-magni ta' fotokopji ghall-klijenti li jmorru biex jaghmlu l-kopji. Is-Sur Chetcuti stqarr li fil-fehma tieghu x-xoghol li kien jaghmel Grech u dak li beda jaghmel warajh Zammit, qieshom li huma l-istess.

Is-Sur Peter Saliba - li jokkupa l-kariga ta' Administrative Assistant fid-Dipartiment tax-Xoghol, xehed li kien gharraf lis-Sur Mark Attard, General Manager ta' Image Systems Ltd., li jekk it-terminazzjoni ta' l-impieg ta' Joseph Grech kienet redundancy, il-ligi tghid li ma tistax iddahhal impjegat iehor qabel sena, fl-istess kariga.

Dwar Joseph Grech, is-Sur Saliba xehed li l-investigazzjoni maghmula mid-Dipartiment tax-Xoghol, stabbiliet li fis-sustanza, il-maggur parti tax-xoghol li kellhom Grech u Zammit, kienu simili, u meta ghamlu l-inspection ikkonkludew li x-xoghol kien simili, bhall-photocopying, telefonati, cash u dmirijiet normali.

Is-Sur Joseph Grech - missier l-appellant stqarr li l-General Manager, is-Sur Attard, kien accertah li ibnu ma kellu xejn hazin u baghtu l-barra ghar-raguni li x-xoghol kien naqas u s-salarju tieghu ma juggistifikax li jibqa' impjegat. Dwar l-ittra li s-Sur Attard ta lill-appellant biex jiffirma meta ntemm l-impieg, is-Sur Grech qal li hu ma kienx ha gost li ibnu ffirmaha.

Is-Sur Robert Laurenti - ex General Manager, iddeskriva lil Joseph Grech bhala average worker, u li bl-istess medja kien iwettaq id-dmirijiet li tah, mhux brillanti biss mhux hazin. Huwa zied ighid li ma kellux ghalfejn jiddixxiplinah, hlief li forsi spjegalu d-dmirijiet li kellu jwettaq. Wara li l-fergha ta' Birkirkara ma tatx ir-rizultati mixtieqa, Grech kien inghata xoghol alternattiv biex izomm ir-records ta' l-istocks, spare parts u x'johrog.

Is-Sur Joseph Grech - l-appellant, fisser fid-dettal id-dmirijiet li kien iwettaq; qal li kien jircievi s-service calls tal-hsarat tal-magni; kien jiehu t-taghrif dwar x'tip ta' hsara ghandha l-magna; imbaghad kien igharraf lit-teknici, jinfurmahom x'hin dahlet il-call, u gieli kkuntattjahom f'post iehor biex ikunu jistghu jmorru minn fejn waslet il-call. Kien jaghmel ukoll il-fotokopji u jiehu l-hlas dovut. Dwar l-istores, kienu jmorru t-technicians, ighidulu x'ghandhom bzonn u wara jnaqqas mill-istock, fosthom l-ispare parts. Is-Sur Grech semma' wkoll li darba s-Sur Attard kien tah karta u qallu biex jahseb hu u jara kienx hemm bzonn li jigu ordnati affarijiet mehtiega. Fil-fehma tieghu, kien jaghmel xoghol ta' Store Keeper. Meta l-livelli ta' l-istocks kienu jonqsu, gieli kien ighid lit-Technical Manager. Kien jara x'dahal meta jaslu l-containers, johroghom fl-istock cards u jiccekkja kollox. Kien jiccekkja l-invoice mal-kontenut tat-trailer. Darba minn jeddu kien qal lis-Sur Attard biex jekk irid jibda jitghallem xi haga gdida, izda hallieh bla risposta.

Dwar l-ittra f'forma ta' nota dixxiplinarja, Grech qal li s-Sur Attard kien qallu li kien qed jahdem tajjeb u jista' jinsiha. Barra minn hekk hu qatt ma kellu twissija li mhux jaghmel id-dmirijiet tieghu. Grech qal li hass il-htiega li javvanza tekni-kament ghax ix-xengha kienet toghgbu.

Is-Sur Mark Attard - fil-kapacita' tieghu ta' General Manager ma Image Systems Ltd, tkellem dwar il-potenzjal ta' Grech fix-xoghol tieghu u stqarr li ghalhekk wera inizjattiva, ma kellux il-livell tekniku mehtieg biex ikun jista' javvanza fil-karriera tieghu ghax il-kumpanija ghandha esigenzi teknici kbar hafna. Is-Sur Attard semma' d-decizjoni tal-Bord tad-Diretturi tal-Kumpanija li jimpjegaw lill xi hadd biex jikkontrolla l-istocks. Huwa zied ighid li kien kiteb li Grech kellu attitudni u potenzjal limitati hafna, u l-anqas kapacita' ma kellu li jaghmilha ta' assistent.

Is-Sur Emanuel Zammit - impjegat ma Image Systems Ltd xehed li kellu esperjenza siewja meta hadem ta' Store/Security Officer u kellu responsabilita' kbira ghaliex kien hemm eluf ta' liri fl-istores. Huwa ddeskriva d-dmirijiet tieghu fl-impieg ma Image Systems Ltd bhala varji u importanti, xoghol impenjattiv li seta' jaghmlu bis-sahha tal-kwalifikazzjonijiet akkademici u ta' l-esperjenza diretta li kellu qabel. B'hekk seta' jaqdi l-funzjoni ta' Stock Controller. Is-Sur Zammit semma' d-dmirijiet generali tieghu, u flimkien mal-kontroll tal-movimenti fl-istores, irrefera ghax-xoghol li jaghmel meta jiehu l-fotokopji; jiehu wkoll il-part number xi jkunu jridu t-technicians, igib l-ispare part in kwistjoni mill-istore u jzomm ir-records. Saru ghadd ta' domandi mic-Chairman tat-Tribunal biex jigu definiti u elenkati d-dmirijiet normali li Zammit assumu wara li ntemm l-impieg ta' Joseph Grech.

Is-Sur Frank Meilaq - ex Technical Manager ma Image Systems Ltd, xehed li dam impjegat sentejn u disa' xhur, fil-fergha ta' Birkirkara, kien responsabbli ghat-technicians u l-istaff kollu. Huwa semma' d-dmirijiet li kien jaqdi Joe Grech, fosthom is-service calls, jaghmel fotokopji, jiehu hsieb il-warehouse, iqieghed il-parts f'posthom u jaghmel stock check, imbaghad jiehu hsieb ilesti l-card u jimliha. Kien ukoll responsabbli ghar-recording tal-magni u jirrekordja kemm hargu kopji hziena; kien jiehu hsieb u jimla l-bin cards u stock cards. Is-Sur Meilaq stqarr li Grech kellu potenzjal ikompli javanza u jaqdi dmirijiet aktar impenjattivi fil-linja tieghu.

Is-Sur Louis Borg - Technical Manager ma Image Systems Ltd, xehed li wiehed ma tantx seta' jserrah mohhu fuq Joe Grech ghax kien tip ta' haddiem li trid tara sew kienx ikun wettaq ordni li nghata. Dwar Emanuel Zammit, iqisu bhala impjegat ta' livell u hafna ahjar minn Grech. Dwar fotokopji, huwa qal li kulhadd fil-kumpanija gieli jaqdi lill-klijenti u jaghmlulhom fotokopji. Illum huwa l-istock controller biss li hu responsabbli ghall istore u hadd ma jista' jidhom minghajhu. Grech ma kellux il-potenzjal li jkun Stock Controller ghax fundamentalment kellu difett kbir li ma tistax torbot fuqu u ma kellux kwalifiki ghal dan ix-xoghol differenti.

7. Sottomissjonijiet Finali (fil-qosor)

Is-Sur A J Tabone f'isem l-appellant Joseph Grech sahaq fuq it-tezi fundamentali tiegħu li Grech qatt ma gie ddixxiplinat, qatt ma gie mghallem, u li t-temm ta' impieg ma kien xejn hlief tkeccija mogħtija l-libsa ta' redundancy. Joseph Grech temm l-impieg fl-4 ta' Novembru, 1981 għaliex ingħad li kien redundant; il-fergħa ta' Birkirkara għalqet għall-habta ta' l-ahhar gingħa ta' Ġunju, 1983. Mhux veru li l-appellant kien haddiem ta' kif gie gie. Il-kaz hu bbazat fuq il-kontroversja dwar jekk ir-redundancy kinitx pretest jew verita'. Id-difiza semmiet is-sinifikat tad-dati, dik ta' l-4 ta' Novembru, 1981, u mbagħad fl-10 u t-12 ta' Novembru, 1981 deher avviz fit-Times jistieden applikazzjonijiet għall-post ta' Storekeeper, mhux Stock Controller, għal mad-ditta Image Systems Ltd. L-ufficjali tad-dipartiment tax-xogħol kienu tal-fehma li d-doveri ta' Grech u Zammit kienu l-istess jew kwazi fil-parti kbira. Barra minn hekk, l-ispeccjalita' ta' Zammit bhala kwalifikat bhala Stock Controller, ma hargitx. Id-dokumentu sottomess mill-kumpanija dwar id-doveri ta' Stock Controller, huma definizzjoni ideali izda mhumiex id-doveri mwettqa minn Zammit. L-appellant staqsa għaliex gie deciz li Grech jigi dikjarat redundant u li fil-pront toħrog sejha għal applikazzjonijiet għal post battal, imma b'isem u dmirijiet li jagħtuh xejra differenti. It-twegiba tidher fl-istqarrijiet tas-Sinjuri Mark Attard u Louis Borg li fil-fehma tagħhom Grech ma kienx jaf jahdem, mhux biss imma li l-aqas kien kapaci jigi mghallem. In vista tad-dikjarazzjoni tal-kumpanija li Grech m'għandux jerga' jingħata lura l-impieg, l-appellant irtira t-talba tiegħu lit-Tribunal biex jingħata lura l-impieg, izda xtaq iġharraf lit-Tribunal li għadu bla xogħol. L-appellant għalhekk talab kumpens xieraq li jagħmillu tajjeb għad-danni kbar li sofra. Id-difiza pprezentat ukoll skeda komparattiva tad-doveri ta' Joseph Grech u Emanuel Zammit.

Is-Sur Mark Attard f'isem Image Systems Ltd zviluppa t-tezi essenzjali li Grech kien gie impjegat bhala parti minn pjan ta' espansjoni li falla. Il-Bord tad-Diretturi kien ixxokkja ruhu bil-figura tal-konsum ta' stock għas-sena li għalqet fit-30 ta' Ġunju, 1981 u ddecieda li jdahhal Stock Controller. Il-Kumpanija saħqet

fuq il-kuncett taghha li l-impieg ewlieni ta' Grech bhala Copy Bureau Operator intemm fuq redundancy. Grech ma kellu ebda kwalifiki waqt li min gie impjegat bhala Stock Controller kellu kwalifiki akkademici tajbin hafna u esperjenza precedenti fl-istocks u sigurta' ma kumpanija ta' reputazzjoni. Il-performance precedenti ta' Grech ma offrietx anqas kontribut biex jinghata orizzonti godda mal-Kumpanija, u ghalhekk ma setax jerga' jigi impjegat mill-gdid fil-post mahluq. Hu nnifsu ma qiesx ruhu addattat u ma applikax ghall-post ta' store-keeper li dwaru deher avviz. Jekk il-Kumpanija ttitlef dan il-kaz, tkun qalghet daqqa fuq wiccha wara li hadmet biex tibni mill-gdid il-business taghha minn wiehed b'telf ghal qliegh. Kien ikun relattivament facli li tghatti tkeccija, izda ma sar ebda sforz.

8. Kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal Industrijali

Il-kwadru specifiku ta' dan il-kaz hu ta' kontroversja jew dilemma industrijali li huma bbazati fuq il-mistoqsija fundamentali ta' x'tip ta' temm ta' impieg kien dan: ta' redundancy awtentika u klassika; jew ta' espedjent, pretest, prezuppost jew skuza biex jigi eliminat impjegat li kien ikkunsidrat mhux idoneju biex jaqdi dmirijiet partikolari. Nuturalment, l-analizi tat-Tribunal tigi ddeterminata esklussivament mix-xhieda u d-dikjarazzjonijiet taghhom taht gurament.

Il-partijiet kellhom funzjoni djametrikalment opposta, izda sostanzjalment il-pozizzjonijiet konfliggenti, hargu cari daqs il-kristall. Il-qofol tax-xhieda ghandha titqies did ta' Joseph Grech, l-appellant, u ta' Emanuel Zammit li dahal bhala Stock Controller. In-tnejn kellhom l-objettiv preciz li jiddefinixxu l-funzjonijiet taghhom kif inhuma skond l-isem fil-kuntratt tax-xoghol, fil-kaz ta' Grech bhala Copy Bureau Operator, fil-kaz ta' Zammit ghall-funzjonijiet ta' Stock Controller. Ix-xhieda l-ohra, l-aktar dik ta' Laurenti u Meilaq fuq naha, u dik ta' Borg u Attard fuq in-naha l-ohra, kompliet izzid il-kumplessita' qawwija tal-kaz minhabba li gew zviluppati zewg tezijiet kompletament lampanti meta wiehed jikkunsidrahom b'mod izolat fil-kuntest specifiku taghhom.

Punt essenzjali jibqa' jekk Zammit wettaqx verament il-funzjoni ta' Stock Controller ghax irrizulta li baqa' jagħmel għadd ta' dmirijiet li fil-fatt kien jagħmel qablu Grech għalkemm kien impjegat bhala Copy Operator. Il-kumpanija zviluppat l-argumenti tagħha fuq kuncetti ideament validi ghax jirriflettu l-preokkupazzjoni ta' enti kummercjali l-aktar meta jkun qabad it-triq perikoluza tat-telf u tad-disfatta.

It-Tribunal pero' jgis dan il-kaz bhala wiehed essenzjalment ta' "borderline", għaliex ix-xhieda sottomessa stabbiliet pozizzjonijiet konfliggenti għal xulxin. Jibqghu jippersistu hafna dubji dwar kemm kienet valida l-azzjoni ta' redundancy. Izda dawn id-dubji huma l-origini wkoll ta' elaborazzjoni min-naha opposta għal nuqqas ta' certezza dwar kemm Grech seta' jkun kapaci professjonalment biex jaqdi dmirijiet li fit-teorija kellhom ikunu differenti minn tieghu.

9. AWARD

M'hemmx dubbju li minkejja n-nuqqas ta' fatti konkreti li bihom it-Tribunal jista' jikkundanna apertament lill-Kumpanija, azzjoni li tkun ingusta f'dawn ic-cirkostanzi partikulari, l-appellant soffra danni kbar fil-karriera, danni morali, psikologici u finanzjarji.

It-Tribunal gies it-talbiet ta' l-appellant għal kumpens qawwi. Qieghed hawnhekk jiddeciedi, li minhabba t-tbatija li soffra l-appellant u c-cirkostanzi indubbji ta' kaz 'borderline', għandu jithallas mill-Kumpanija, is-somma globali ta' elf lira, sa l-ewwel ta' Novembru li gej, bhala full and final settlement tal-kaz.

B'hekk it-Tribunal itemm din il-kwistjoni tax-xogħol.

T. PORTUGHESE
Chairman

Edw. F. Abela
A/Segretarju

5 ta' Ottubru, 1983

ja